

УДК 336

*Сергієнко А.В.,
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького*

РОЛЬ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУ В ЕКОНОМІЦІ КРАЇНИ

Сучасні банки надають широкий спектр послуг клієнтам, застосовують новітню техніку банківських операцій, забезпечують високий рівень обслуговування. Головна економічна функція банків - кредитування, що здійснюється для фінансування споживчих і інвестиційних цілей підприємств, організацій, фізичних осіб і державних органів. Від того, наскільки добре банки реалізують свої кредитні функції, багато в чому залежить економічний стан обслуговуваних ними клієнтів. Реалізуючи функцію кредитування, банки тим самим забезпечують свою ліквідність, а значить, і стабільність функціонування в системі ринкових відносин.

Введення різноманіття форм власності, характерного для ринкової економіки, передбачає необхідність існування такої грошово-кредитної системи, при якій банківські послуги населенню пропонувалися б фізичним і юридичним особам різними банками на конкурентній основі. Величезне значення набувають питання банківського обслуговування населення, найширших його верств. Зарубіжний досвід свідчить, що банки, які надають різні послуги населенню, здійснюють з ним широке коло банківських операцій, зазвичай мають переваги перед банками з обмеженим набором послуг. [1]

Останнім часом в рамках подальшої диверсифікації своєї діяльності в практику роботи казахстанських банків все більше впроваджується споживче кредитування.

Розвиток споживчого кредиту тісно пов'язане з насиченістю ринка товарами, а також з платоспроможністю середніх верств населення. Зі збільшенням товарообігу зростає обсяг кредиту, оскільки попит на товари

породжує попит на кредит. Тому споживчий кредит можна розглядати як засіб, що сприяє підвищенню попиту на товари.

Пов'язано це із зростанням депозитів фізичних осіб в банках другого рівня. Створення системи гарантування вкладів, загальне підвищення добробуту призвело до появи у банків досить великого фінансового ресурсу. Відразу ж постало питання, а де розміщувати ці кошти? І, в першу чергу, погляди банкірів звернулися в сторону споживчого кредитування. На це є причини:

-Це досить великий ринок, на якому поки вистачає місця всім (за попередніми розрахунками потенційний ринок країни становить близько мільярда доларів). --Це мало політизований ринок. Фізичні особи не так глибоко цікавляться проблемами входження того чи іншого банку в ту чи іншу фінансово-промислову групу. Набагато більше на них справляє враження рекламна розкрутка банку і швидкість оформлення кредиту [2].

Макроекономічна стабілізація в цілому і подолання інфляції, зокрема, також дозволять населенню ширше використовувати банківські позики для вирішення життєво важливих проблем. Все це вказує на необхідність подальшого розвитку і вдосконалення кредитних зв'язків комерційних банків з населенням на основі вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду. З нашої точки зору, необхідно розвивати комплексне банківське обслуговування населення, надаючи останнім широкий вибір банківських продуктів і послуг, збільшуючи доходи, формуючи ресурсну базу банку, розширювати кредитні відносини з населенням.

Подальший розвиток і вдосконалення кредитних взаємовідносин банків з населенням можливо і доцільно здійснювати на основі вивчення та впровадження на практиці передового вітчизняного та зарубіжного досвіду. Використання досвіду інших країн в області кредитування приватних осіб може йти в міру накопичення комерційними банками досвіду по кредитуванню, зміцнення матеріально-технічної бази, забезпечення необхідними кадрами, в кількох напрямках:

- вдосконалення використовуваних і впровадження нових видів позик;

- підвищення якості банківського обслуговування населення;
- диференціації умов надання позик в залежності від виду позики, терміну використання, рівня доходів позичальника і т.д .;
- уніфікації порядку оформлення і використання кредитів і ін. [3]

Подальше поліпшення організації кредитування індивідуальних позичальників потребує вирішення ряду проблем. Споживчі кредити в даний час видаються не тільки кредитними інститутами, але і підприємствами і організаціями, яким кредитні функції не властиві. Крім того, кредитування споживчих потреб населення багатьма організаціями перешкоджають вирішенню багатьох питань. Наприклад, відсутня планування споживчих кредитів в цілому по країні і по окремих регіонах. У кредитних планах банків передбачаються лише видані ними кредити. Ускладнено вивчення перспектив подальшого розвитку споживчих кредитів, узгодження умов користування ними. Видача і погашення кредитів недостатньо пов'язані з показниками балансу грошових доходів і витрат населення.

Розвиток кредитних відносин населення з банками - це питання не тільки економічне, але і політичне, і соціальний. Крім необхідної економічної і політичної стабілізації, розробки комерційними банками соціально-орієнтованої кредитної політики у взаєминах з населенням, він вимагає також модернізації форм і методів кредитування, вдосконалення процентної політики і умов надання та погашення кредитів, використання досвіду зарубіжних країн з ринковою економікою.

Таким чином, при роботі з великим числом індивідуальних позичальників їх платоспроможність потрібно оцінювати лише виходячи з офіційних поточних доходів, усереднених за досить тривалий період часу. Необхідно також приділяти велику увагу стабільності доходів і ймовірності їх зміни в майбутньому. Останнє, відноситься, зокрема, до платоспроможності і до стабільної роботи підприємства, яке перераховує заробітну плату потенційного позичальника в банк.

Список використаних джерел:

1. "Гроші Кредит Банки" / під ред. Сейткасімова Г.С. - А .: Економіка, 2003 год.
2. Банківська справа / під ред. О.І. Лаврушина. - М .: Фінанси і статистика, 2008 рік;
3. Програма навчання "Споживчі продукти беззаставного кредитування", автор Акатаєва Айман, 2010 рік;

УДК 336

Соснова Ю.П.,
*Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького*

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У процесі розвитку ринкових відносин для усіх підприємств України, значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану підприємств, оцінки їхньої ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості та пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності.

Особливого значення набуває своєчасна та об'єктивна оцінка фінансового стану підприємств, оскільки власник не повинен нехтувати потенційними можливостями збільшення доходу фірми, які можна виявити тільки на підставі своєчасного й об'єктивного аналізу фінансового стану підприємств.

Як стверджував Л.О. Коваленко, фінансовий стан суб'єкта господарювання – характеристика його фінансової конкурентоспроможності, ефективність використання фінансових ресурсів і капіталу, виконання зобов'язань перед державою та іншими суб'єктами господарювання.

Метою оцінки фінансового стану підприємства є аналіз фінансової спроможності підприємства, а також розробка і реалізація заходів, направлених на швидке відновлення платоспроможності, відновлення достатнього рівня фінансової стійкості підприємства, встановлення можливості підприємства продовжувати свою господарську діяльність, можливості подальшого розвитку, забезпечення прибутковості і зростання виробничого потенціалу і ухвалення відповідних рішень [1].